

LIETUVIAI POETAI PRIE BETLIEJAUS PRAKARTĖLĖS

Baranauskas apie malonutį Kūdikėlį.—Širdis prie Betliejaus: Margalis.—Jakšto patarimai.—Inčiūra perspėja tuos, kurie už centą sielą pardavė.—Žitkus apie varguolių ašaras.—Vaičiūnas ir Augustaitytė eliuoja apie Kalėdų žvaigždes.—Knyga imkit, ne butelį: Vaičaitis

Poetai, tie mūsų numylėtiniai, tufi dvi dideles dovanas, kurių mes kiti mirtin-gieji jiems galime pavydėti: jie turi jautrią širdį ir, antra, lakią plunksną, kuri įstengia jų sielos godas raštu išpasa-koti. Už tat su pagarba ima-me jų surimuotas knygas ir sklaidydami jų lapus ieško-me, ką jie galvojo ir jautė, kai besitariant Kalėdoms jų mintis lėkė prie Betliejaus prakartėlės.

A. Baranausko Kvietimas—į Betliejų

Gamtos vaikas vyskupas Antanas Baranauskas dvasios akimis mato Betliejaus kutelę ir džiaugiasi dievišku kūdikiu:

Koks mažutis, malonutis, Skaitus smals spinduliais! Motinėle pasikie Vieų žvaigždžių žibuliais. Aure šventas senutėlis: Kaip jis talso patalėli, Klūpo jautis, asilas...

Ir šventos giesmės kūrėjas ragina:

Bėkit, bėkit, piemenėliai, duokit garbę Kūdikėliui prakartėj anvytytiam.

Tegu širdys pasilieka prie Prakartės Tavo!

Margalis savo jautria širdimi tarytum kalbasi su Dieviškuoju Kūdikiu:

Ant kelių Marijos jau tu užmigai; Sudiev tad Tau mes pasakysim; Teglobia mus prieglaudos Tavo sparnai, Tegu nuo Tavęs nepaklysim!

Tačiau poetas nori, kad gyvenimo kelionėje mūsų širdis visada semtųsi gairi-nančios meilės iš Betliejaus:

Bet siūsimė garbę Tau, Kūdikai, vis! Aukojam Tau išgales savo. Tegu pasilieka čia mūsų širdis, O, Jėzau, prie prakartės Tavo.

Nors Sudžiūvė, Kai Kūčių Sienas...

Adomas Jakštas, kurs taip mylėjo Lietuvą ir mokėjo dėl tėvynės daug kentėti net ir sunkiame ištremime, savo eilėrašty prisimena Kalėdų papročius Lietuvoje ir nenu-kencia ta proga nedavęs mie-liešis vargingiems Lietuvos žmonėms gero patarimo:

Ant užlooto dailiai etalo Šventą duoną vakar lauzė, Jėsum džiaukitės begalo, Jei tik sąžinė negrausia.

Nes tik dorą, nes tik tiesą Pamylię gal iškilti, Ir išvystyti moko šviesa, Ir atstati laimės vilti.

Gyvenimas—Tik Adventas, Laukimas, Tėjimo

Ir Kaziu Inčiūrai kūčių vakaraz padaręs tokį neiš-didomą įspūdį:

Man rodos: dar ir šiandien, kaip tada, Ten sėdime visi sustingo, Sugyja ne viena ten širdis Ir išliksina kalų klaidingų vingiai.

Ir, rodo, šimtas metų tom sėdėsim, Ar šviesinai laimingas ir bučiuos, Juk visi laukiamo ateinančio peršio, Ir nuo gyvenimo tik ligus advento motas...

Ir poetai taip galia, kad

daugelio širdyse išblėso gai-vinanti Meilės šventės nuo-taika:

"Arti bažnyčia—toli Dievas"—motina pratarėdavo. O, taip! Prisiakalėm mes daug dievukų Ne vienas už centą jau sielą pardavė—Kūčių laikinės išsigimė kažkaip, nubuko...

Poetas prisimena anuos laikus, kai visi taip atjautė nuo tėvynės atsiskyriusius brolius, atmena, kaip kūčių vakarą staiga "kryžium sudrebą mamos ranka naba-gė":

Sveiki mes, Dievai dėkui už metus praėjusius. O jie svetur kažin ar jau prigijo? Gal skursta, kaip Hiedeliai, kur šaltuose vėjuose? Na, iš tyros širdies už juos po "Sveika, Marija".

Kalėdos—Džiovininko Akimis

Jautrus džiovininkas, poetas kun. Kazys Žitkus, kurs savo eilėraščių Ašarėlėmis (slapyvardžiu V. Stonis) daug varguolių skausmo ap-dainavo, Kalėdų šventę pri-simines, rimuoja:

Be vilties tiek dienų jie kentėję, Už gimusį Kristų atėję, Atsilaukia su meile giliai: Ir grynesnė už kristolą tyra Jem gali ašarėlė nubyra, Kada guodžiasi savo dalia. Kūdikėli, skurdžiai paguldytas, Tu paguoski širdis pravirkdytas, Paziūrėk: jų apstoje pulkai; O laimuzė jie pametė kelia, O auvargusios širdys taip gelia, Tu vienas jiems, Jėzau laikai...

Žvaigždė Ant Bažnyčios Kryžiaus

Nuoširdus lietuvis Petras Vaičiūnas Kalėdų naktį pa-mato žvaigždę, ne Betlieju-ję, bet ant savos lietuviškos bažnytėlės:

Ties liudinčiu kryžium ant gaudžiančio bonės Nerimstanti žvaigždė liepanodama mirksi— Lyg guodžia, lyg sako, kad amžių svajonės Be liudinčio kryžiaus šioj žemėj nepirkai...

Poetas pajaučia, kaip ta Kalėdų meilės dvasia įneša naujos šviesos į mūsų skaus-mą:

Kalėdų naktį žvaigždės esko, Kad puotūm mum kryžiai mūsų taką... Kalėdų naktį šventas ūpas Uždaro meile kančias lūpas.

Eisime Paskui Žvaigždę...

Nebūtų moterys, jei netu-rėtų jautrios širdies ir poezi-jos posmais neišlietu savo kalėdinių jautsmų. Taigi pri-siminkime jų vieną atstovę —J. Augustaitytę-Vaičiūnai-tę:

Seniai mes jau laukiam šventosios Nakties, Kai žemėje birnam dangaus pasilios; Mes einam, kur žvaigždė išganymo vos, Pailūs užlaupius tamaisias gelmes. Ir laukit, žvaigždė penantė motyja, Mes žinam, kur Dievas mums palenks dangų, Ir busis iš savo mažųjų rankyčių Grūdėli, kurs gojam didžiausia šluoga, Ir įsėdė kryžių į šventąją savo bažnyčia.

Ką Jaučia Džiovos Pakirstas Študiozus

Suvalkijos jaunuolis Pr. Vaičaitis, kurs tik 25 metus džiaugėsi skaidria Lietuvos

"GARBE DIEVUI AUKŠTYBE JE IR RAMYBĖ ZEMEJE GEROS VALIOS ŽMONEMŠ"

KLAJŪNO DALIA

Skiriu Savo Motinai—K. Pr. Inčiūra

Prabilo bonė Kalėdų naktį, Ir gaudžia varpas, girdis; Tuojau liepsnoti, tuojau ims degti; Karštai ims plakti širdys.

Nutilo berniai, nurimo ginčai; Naktis rami, be vėjų; Nušvies tuoj širdžiai, neramiai minčiai; Žvaigždė naujų idėjų.

Nėr galo laimei, beribei rimčiai; Nebėr jau pariziejų; Visi galiūnai, visi išminčiai; Keliauja į Betliejų.

Ir slinks ten tyrais kupranugariai; Jos iš rytų karaliai; Praamžiaus, Saulė sielai nemariai; Nušvis mėnkoj trobelėj.

Širdis tik mano, rūstaus klajūno, Niūri šių naktį šviesią; Pakriko mintys, it atskalūno, Ir viltys jau išblėse.

Mane verpetas aistrų pašėlęs Vis į bedugnę tremia; Tiktai mirazas, tiktai šešėlis Klajūno dalią lemia.

Vis nyksta laimė, it užkerėta, Neugodžia dvasios, kūno; Nesvinta žemė ta pažadėta, Visur vis šmėklos tūno.

Platus pasaulis stebuklus rodė: Garbė, čia meilė, turtai! Ir viskas traukė, it viskas guodė, Zavėjo visi burtai.

Šviesos šešėliai mirazai mojo, Ir saulėmis žerėjo; Bet kas taip švietė, kas taip viliojo,— It sapnas, subyrėjo.

Man atliūliuoja, kadais girdėtas Švelnus jaunystės aidas; Pasivaideno, senai regėtas, Šviesus, išblįskęs veidas...

saule, kurs mus išmokino dainuoti apie samanotą ba-kužę, kurs džiovos į mirties patalą paguldytas raudojų negalėdamas toliau gilintis į naujus mokslo pasaulius, taip dejavo, kad žmonės su-laukė Kalėdų, vietoje tyro džiaugsmo, sau laimės ieš-kosi butelyje:

Tai geriate prakaitą savo, broteliai, Tai darbė ant svetimo lauko, vergus.

Ir vietoje to jis siūlo nau-ją linksmybės šaltinį:

Galva kaip sniegas, skruostai išseko... Dejuoja, graso, kužda... Nerimsta, skumdžias, vis kažką sako... O balsas vis palūžta...

Pravirko bonė, smaila viršūnė Aukštai iškėlė kryžių; Sugrižk, sūneli, sugrižk, klajūne! Bet ne! Jis nebegrįžo!

Motulė tiesia palaužtą ranką... Jos ašaros sudužta... Vėlu jau grįžti į pirkią menką; Rasiu jau tuščią gūžtą...

Aplėbs tik siaubas sugeltą dvasią, Bus liūdno, liūdno žvaigždėlė, Ir nebešvis Betliejus.

Gimtoji pirkia, ramybės uostas, Neberamins. Bus šalta. Ir iškeliausiai nebepaguostas Klajot po svietai baltą.

Bujos ant kelio vargai pasiatę, Ir jėgos ims jau sekti; Ugninėm ašarom eglutę Reiks žiebt Kalėdų naktį...

Dejuoja varpas; o ta viršūnė Iškėlus laiko kryžių; Sugrižk, sūneli, sugrižk, klajūne! O, ne! Jis nebegrįžo!

Ach, aš klajosiu po visą žemę, Keliais šio svieto margo; Kur numaldysiu širdį neramią Tarp ilgesio—tarp vargo?...

Ir kas atspės, kur nuraminsiu Neramiai savo sielą, Kas pasakys, kur paskandinsiu Beribį ilgesį ir gėlą?...

O kaip aš čia geisčiau, kad jums tik galėčiau No tokią,—gražesnę linksmybę leikt; Aš jums po knygutę išbrukti norėčiau, Kad būtų šventadienį jums ką bent veikt. Paruočiau jums aš gausią šaltinį, Naudingas galėtumėt semtis žinias, Jis duotų linksmumo daugiau už degtinę; Galėtumėt vargo draskyti pyne.

Klau omės mes Lietuvos poetų balso k mūsų širdys- aplankiusios Betliejų, skrie-

KALIJŪVIS RUSIJOS IESKOJO KATALIKŲ BAŽNYČIOS

Neseniai grįžęs iš Sovietų Rusijos p. Devenis papildomai paklaustas kokią įsai tenai rado religinę padėtį, papasakojo, kad jam Rusijoje niekur neteko sutikti nei kunigų, nei vienuolių. Koncentracijos stovyklose buvo užtikęs kelis areštuotus rusų popus, kuriuos bolševikai jau nuo 1924-26 metų laikd kalėjime ir drauge su kitais areštuotaisiais verčia dirbti eilinį darbą. Jokių pamaldų jie negalėjo laikyti. Šiaurės Rusijoje jokių atidarytų cerkvių nei bažnyčių neuži-ko. Buvo užtikęs prie Ledi-nuoto Vandeno viena jau seniau ištremtą popą su šeima, kuris irgi pamaldų ne-laikė ir vertėsi žabangomis gaudydamas kurapkas. Ku-biševe matė vieną atidarytą cerkvę, norėjo įeiti, bet bu-vo pilnutėlė prigriūsta ir vi-dun nebuvo galimybės pa-tekti. Cerkvės lankytojai bu-vo vyresnio amžiaus žmonės. Katalikų bažnyčios nei dvasininko niekur nerado, nors ir teiravosi (LKFSB).

ITALIJOJE YRA 10 LIETUVIŲ PRANCISKONŲ

Lėktuvams pradėjus dau-giau atakuoti Italiją, bus sunkesnis gyvenimas ir ten esantiems lietuviams. Be anksčiau skelbtųjų pavar-džių Italijoje dar gyvena 10 lietuvių pranciškonų. Iš jų trys Romoje studijuoja šv. Antano pranciškonų univer-sitete, ruošiasi gauti mokslo daktaro laipsnius. Kiti 7 gy-vena Milane ir Florencijoje. Jie visi jau yra įšventinti į kunigus. Dalis iš jų ba-gė mokslus ruošiasi vykti į Bra-ziliją, o iš ten į USA. Jų moks-lu ir pragyvenimu dabar rūpinasi tėvai pranciške-nai gyvenantieji Šiaurinėje Amerikoje. Jų reikalais tė-vas Juvenalis lankėsi neseniai pas šv. Tėvo atstovą USA—arkiv. A. G. Cicogna-ni. Ekselencija ta proga teir-avosi apie visų lietuvių pranciškonų padėtį.

KALĖDOS

Kalėdos yra viena maloniausių metų švenčių. Kalėdose švenčiame V. Jėzaus Kristaus gimimo šventę. Koks džiaugsmas tikinčiam pasauliui! Kristus gimė ir atidarė mums tikrasias duris į Dangaus karalystę. Ne stebėtina, kad Kalėdų šventės nuo senų laikų kuo iškilmingiausiai praleidžiamos visame krikščionių pasaulyje. Per tris pirmuosius krikščionystės amžius Kalėdos buvo švenčiamos kartu su Trijų Karalių švente, nes tikrai nežinota, kada gimė Jėzus Kristus. Tik šv. Tėvas Julijus I 336 metais įsakė visoms bažnyčioms, kad Kalėdos būtų švenčiamos gruodžio 25 dieną. Kalėdose žmonės gieda džiaugsmingas giesmes, prisimindami, kad Jėzus Kristus yra visokios linksmybės šaltinis ir kad, Jam gimus, angelai giedoję linksmą giesmę "Garbė Dievui aukštybėse, o ramybė geros valios žmonėms ant žemės."

Jeigu Kalėdos įpuola į penktadienį ar kokią kitą pasninko dieną, nesi jokio pasninko. Pirmą Kalėdų dieną kunigams leista laikyti trejas šv. Mišias, kurios primena trejų Jėzaus Kristaus gimimą: amžiną Jo kilimą iš Dievo Tėvo, Jo gimimą iš šv. P. Marijos ir Jo Dvasiška gimimą tikinčiųjų sielose per tikėjimą ir meilę, o ypač šv. Komunijoje. Kalėdų eglė reiškia aną medį pažinimo gero ir pikto, prižėnų tėvų puo-limą ir tą kryžiaus medį, ant kurio Išganytojas mirė ir sugražino žmonijai amžiną-jį gyvenimą. Jėzaus Kristaus atneštas iš Dangaus dovanas primena ant eglėlių sudegtos žvakutės ir visokie pagražinimai bei žibučiai. Kai kuriose bažnyčiose taisoma prakartėlė. Ji primena Betliejaus prakartėlę, kurioje gimė mūsų Išganytojas. šv. Tėvai Sikstas V ir Pijus VII suteikė daug at-laidų tiems, kurie tą dieną pašlovins Kūdikėlį Jėzų tam tikromis maldomis, atliks iš-pažintį ir priims šv. Komuniją. Tikrai praleisim Kalėdų šventę, kai patys atgim-sim savo visose gyvenimo srityse.

Bloga būtų žmogui, jei-gu nebūtų tam tikrų valan-dų, kuriomis jis gali prasi-šalinti nuo kasdienių rūpes-čių ir pažvelgti į save amži-nasties akimis. Šventėse tu-rim likti šventesni. Viešpa-ties gimimo dieną krikščio-nis turi pasirūpinti savo dvasišku atgimimu. Tik ta-da bus tikras džiaugsmas, kada su išviršiniu džiaugs-mu jungsim išvidinę sielos ramybę. O siela tikrai nu-rims, kada ji atgims su gi-musiu Išganytoju ir susi-jungs su Juo amžinam ka-raliavimui Dangaus karalys-tėje.

VILNIŲ GRAŽINTA DAUG SVARBIŲ DOKUMENTŲ

Aštuoniolika vagonų archyvo medžiagos, kuri 1939 metais buvo išgabenta į Minską, dabar vėl sugrąžinta į Vilnių (LKFSB).

RUSIJOS ŽMONĖS VERZIASI PRIE DIEVO

KODĖL KOMUNISTŲ MOKYKLOS AUKLETINĖ NORĖJO BŪTI SV. BARBORA?—SIUNČIA PAŠVENTINTI VEDYBU ŽIEDUS IR ŽEMES NUO KAPO.—SOV. RUSIJOJE YRA KELIAUJANČIŲ PERSIRENGUSIŲ KUNIGŲ IR SLAPTŲ VIENU OLYNŲ.—ATSISKLEIDĖ PASLAPTIS: LIGONINĖS VYRESNYSIS BUVO VYSKUPAS...

Naujas Rusijos gyvenimo paslaptis mums atskleidžia tik neseniai iš spaudos išėjusi puiki knyga "Religion in Soviet Russia". Jos autorius prof. N. S. Timashevas patsai net po revoliucijos gyvenęs Rusijoje, o vėliau uoliai sekęs rusiškus laikraščius patiekia nepaprastai įdomių žinių apie tikybą Rusijoje. Nė kominternio agentai negali nugincyti jo skelbiamų dalykų, nes didžiąją dalį medžiagos profesorius surinko iš pačių bolševikų spaudos, kuri turėjo pripažinti Rusijos žmonėse daug kartų pastebėtus faktus veržimosi prie Dievo.

Tuoju Po Revoliucijos

Kai tik po revoliucijos atėjo religijai naujas mums jau žinomas laikotarpis, tikintieji savo kukliais ištekiais ėmė dalintis su dvasininkais, kurie neteko pragyvenimo šaltinių. Kas negalėjo aukoti pinigų, nešė maistą, kurį. Nemokamai ėjo savanoriai taisyti bažnyčių, dirbdami nekartą šaltyje žemiu nullo. Tūkstančiai žmonių pasižadėjo eiti dažnai prie komunijos, nors kartą per mėnesį. Matydami, kaip bedieviškai ko-

minternas naikina ir žudo kunigus, daugelis inteligentų patys sutiko stoti jų vieton ir buvo pašventinti dvasinėms pareigoms. Buvo atsitikimų, kaip, pav., 1921 metais Petrograde (Leningrade), kada surengtoje religinėje eisenoje dalyvavo 200,000 žmonių, nešdami kryžius, religines vėliavas ir giedodami šventas giesmes. Kai Rusijoje buvo išleistas įsakymas, kad nevalia mokyti tikybos daugiau vaikų, kaip tris iš karto, kunigai, diakonai ir šviesesni tikintieji po visą kraštą išsisklaidė ėmė mažomis grupelėmis — po tris vaikus — mokyti tikybos tiesų. Pradėtos net steigti tikintųjų jaunimo draugijos — Christomol (komunistų jaunimas buvo organizuojamas į "Komsomol", kas reiškia Komunistinės Molodež — komunistų jaunimas). Tulos apylinkėje vienu metu apie 50 procentų jaunimo priklausė religinei Christomolo organizacijai. Lugos apylinkėje keletas komunistų organizacijos narių apleido savo draugiją sakydami, kad jie pasidarė tikintieji. Gdovo apylinkėse netoli 12 komunistinės jaunimo organizaci-

jos narių prisirašė prie bažnytinio choro. (Apie tai rašė komunistų laikraštis "Bezbožnik" Nr. 32, 1928 met. ir "Pravda" 1928 m. gegužės 9 d.).

Daug Mokinių Nešioja Kryželius

Kai Odesoje tikintieji neteko bažnyčios, jie per trumpą laiką sudėjo 100,000 rublių naujos bažnyčios statymui. Žmonių veržimasis prie religijos buvo toks stiprus, kad 1934 metais visa eilė bažnyčių, kurios anksčiau buvo uždarytos, turėjo būti vėl atidarytos. Net ateistų (bedievių) sąjungos galva — Jaroslavskis 1937 m. turėjo pripažinti, kad nežūrint vedamos kovos su religija, daugiau kaip pusė kaimo gyventojų, gal net du trečdaliu, pasilieka tikintieji. "New York Times" Maskvos korespondentas rašė (1937 m. gegužės 3 d.) savo laikraštyje:

— Naktinė aplankę bažnyčias radau nuostabią didelį skaičių jaunimo... Vidurnaktį, kai dvasininkai pranešė apie prisikėlusį Kristų, matėsi susijaudinimo asaros daugelyje jaunų akių...

1939 metais talpi didelis skaičius moksleivių matėsi Maskvos bažnyčiose. Voronežiaus apylinkėse ir Tambove daug vaikų pamokų metu apleidė mokyklą, kad galėtų dalyvauti Marijos garbei ruoštoje procesijoje. Maskvoje ir Tihise buvo matyti vaikų su žvakėmis rankose besimeldžiančių. Daugelis vaikų nešioja kryželius ant kaklo, o kai kur Rusijoje vaikai kartais į mokyklą atsineša rašalinių, kuriose kryžius išbraižytas ir žodžiai iš šventojo Rašto. Gorki apylinkėse vaikai sutikę rusų šventiką prašo jo palaiminimo (žiūr. "Voprossy Profdvženija" 1937 m. Nr. 6, "Komsomolskaja Pravda" 1937 m. gegužės 5 d. ir birželio 9 d.). Ties vidurine Volga per gavėnią vaikai nenešiojo savo raudonų komunistiškų kaklaraiščių, o Totorių respublikoje vienas 8 metų vaikas pareiškė tikėjimą Dievu, mokąs poterių, nenorįs eiti į pragarą, o į dangų. Gi vienoje mokykloje per prieštikybines pamokas paklausta mergaitė, kuo ji norėtų būti, pasakė:

— Norėčiau būti Sv. Barbora, ji tiek daug kentėjo dėl Kristaus... (Zapiski Bezbožnika, 1934 m.).

Ikonos Darbininkų Butuose

Net ir tarp nemažos dalies darbininkų ir net sovietų tarnautojų pasireiškia tikėjimas į antgamtinį pasaulį. Daugelis savo namuose laiko tikybinius paveikslus — ikonas. Sverdlovsko, darbininkų rajone labai dažni bažnytiniai krikštai, vestuvės ir laidotuvės. Viename mitinge propagandistas kalbėjo, kad niekas iš darbininkų nebeina į bažnyčią. Tada atsistojo vienas iš susirinkusių tardamas:

"Jūs mūsų nepažįstate. Aš einu į bažnyčią, eina ir daugelis kitų."

Kirovo fabriko Leningrade kai kurie darbininkai darbo pertraukų metu skai-

tė Sv. Raštą. 1939 metais keletas civilinės aviacijos oficerių buvo atleista iš darbo, nes jie Kalėdų švenčių metu atsisakė dirbti. Tarp jų buvo ir Tolimųjų Rytų skyriaus vadovas bei direktorius Maskvos aviacijos mokyklos, o taipgi direktorius vieno lėktuvų fabriko.

Dvasininkas... Komunisto Namuose

Pasitaiko, kad komunistų partijos narių namuose galima užtikti ikonas. Komunistų laikraštis "Pravda" 1939 m. birželio 4 d. aprašė tokią atsitikimą: vienas dvasininkas buvo pakviestas tikybiniams apeigoms į komunisto namus. Žinodamas, kad tai prieš nustatytą tvarką, jisai atsisakė eiti. Tačiau jis greit gavo paraginimą raštu ir nuvyko. Kitame kaime komunistų partija pradėjo bylą prieš vieną savo narį, kurs pakrikštijo savo vaiką. Tačiau tą bylą turėjo nutraukti, kai paaiškėjo, kad beveik kiekvienas komunistų komiteto narys savo namuose yra turėjęs kokias nors tikybines dvasininko laikytas apeigas. Iš Suomijos gauta žinių, kad ten suomių-rusų karo metu ammuštų ar nelaisvės paimtų rusų kareivių kišenėse rasta laiškų, kuriuose sėdinti papročiu šaukiamasi ir Dievo ir šventųjų. Pačioje Rusijoje net daugelyje kolektyvinių farmų švenčiamos tikybines šventės. Vienoje pokloje farmoje, kuri buvo išgirta dėl priešreligines veiklos, kas šeštas gyventojas per Velykas priėjo išpažinties ir komunijos (Bezbožnik, 1941 m. Nr. 1).

Slapti Vienuolynai

Gorki miesto metropolitas davė savo palaiminimą besikuriantiems vienuolynams ir jų skaičius ėmė didėti. Taip, pav., Kalinine (Tver) pamaldi moteriškė nupirko seną namą, pataisė ir atidavė religinei bendruomenei — Tėvo Jono Kronštatiškio garbintojams. Slavianske išardyto vienuolyno kunigai ir broliai susirietė į vienus namus ir čia prie jų net ir kiti ėmė dėtis. Slaptas vienuolynas buvo sūsektas Smolensko apylinkėse. Vienuoliai su kitais darbininkais ėjo dirbti į sovietų imones. Kunigai susišėko sau pasaulietišką darbą ir apaštalauja slapta. Didelis, pav., buvo nustebimas, kai mirė Taškento didžiausios valstybinės ligoninės vedėjas ir kai jis buvo laidojamas apvilktas vyskupo drabužiais. Tik dabar visi suprato, kad jų tarpe dirbo persirengęs vyskupas. Pasitaiko, kad taip paslapčia

Kolchozo Mitingas, Užleidžia Vietą Religiniam

Kalinino provincijoje kone visos vestuvės ir krikštai įvyksta bažnyčiose. Kryme kartą atsitiko, kad bendros farmos-kolchozo — mitingas supuolė su maldos susirinkimu. Farmos mitingas buvo atsauktas — užleido vietą maldai. Kitoje Krymo farmoje iš 108 darbininkų per sekmėnes tedirbo tik septyni. (Bezbožnik, 1939 m. Nr. 17). Kadangi daugelis kunigų yra žuvę kalėjimuose ir ištėrmime, tai neturėdami arti dvasininko, bet norėdami savo moterystei palaiminimo kai kurie rusai siunčia bent savo sutuoktųjų žiedus kunigui palaiminti. Kievo tolimesnėse apylinkėse negalėdami laidotu- vės iš arti rasti kunigą, žmonės siuntė žemių nuo savo artimųjų kapo, kad jos

būtų pašventintos kunigo, o vėliau jas išbarstė ant kapo. Kitur, kur neprisišaukia kunigo, žmonės pasirūpina turėti bent švento vandens, kuriuo vaikus patys krikštija. Orelo apylinkėse žmonės nerasdami arti kunigo, nusiuntė moterį į tolimesnį miestą. Ji atvežė pašventinto vandens ir tada patys kaimiečiai nešdami šventus paveikslus apšlakstė šventu vandeniu savo laukus.

Keliaujantieji Kunigai

Daug Rusijos dvasininkų kapuose, daug lageriuose ir kalėjimuose. Bet atsiranda pasišventėlių dvasininkų, kurie eina iš vienos vietos į kitą atlikdami dvasinius patarnavimus. Štai vienas pavyzdys iš Smolensko apylinkės:

— Kaime pasirodė keliaujantis įvairių smulkių prekių pardavėjas. Greit paaiškėjo, kad jisai yra ir kunigas. Gyventojai labai džiaugėsi, nes jų kaime kunigo nebuvo. Daugelis ta proga vaikus pakrikštijo... Tų keliaujančių kunigų, matyt, buvo atsiradę nemažai, kad vidaus reikalių komisarai net buvo pradėję juos areštuoti. Tas įvyko prie Ježovo, bet kai tasai pašluvo į nemalonę, daugiau areštų neregirdėti.

Kur gyventojams nemaloma turėti maldos namus, ten nekartą renkamas į kaktakombas — į namų rūsius. Maskvoje net iki 1938 metų išsilaikė slapta dvasinė kademija.

Slapti Vienuolynai

Gorki miesto metropolitas davė savo palaiminimą besikuriantiems vienuolynams ir jų skaičius ėmė didėti. Taip, pav., Kalinine (Tver) pamaldi moteriškė nupirko seną namą, pataisė ir atidavė religinei bendruomenei — Tėvo Jono Kronštatiškio garbintojams. Slavianske išardyto vienuolyno kunigai ir broliai susirietė į vienus namus ir čia prie jų net ir kiti ėmė dėtis. Slaptas vienuolynas buvo sūsektas Smolensko apylinkėse. Vienuoliai su kitais darbininkais ėjo dirbti į sovietų imones. Kunigai susišėko sau pasaulietišką darbą ir apaštalauja slapta. Didelis, pav., buvo nustebimas, kai mirė Taškento didžiausios valstybinės ligoninės vedėjas ir kai jis buvo laidojamas apvilktas vyskupo drabužiais. Tik dabar visi suprato, kad jų tarpe dirbo persirengęs vyskupas. Pasitaiko, kad taip paslapčia

veikdami dvasininkai apakrikštija visus valdiškos mokyklos vaikus...

Nuotikis Vienoj Šeimoj

Daug Rusijos tikintųjų liko kankiniais, daug bažnyčių paversta griuvėsiais, daug daug jaunų sielų sužalota, bet kur kitaip negali, nors slapčia Rusijos žmonės veržiasi prie Dievo. Štai vienas pavyzdys.

— Vienoje šeimoje gimė kūdikis. Motina paslapčia,

nė vyrui nesakius, nubėgo pas dvasininką jį pakrikštijti. Praslinko keletas dienų, pas tą patį kunigą Rusijoje atelna vyras vėl su tuo pačiu vaiku — pakrikštijti. Kaip jis nustebo, kai kunigas pasakė, kad jau jo žmona pakrikštijo... Dabar jie abu turėjo didelį džiaugsmą sužinoję, kad abu yra tikintieji...

K. J. Prunskis

Visiems LRKSA Nariams, Draugams ir Prieteliams
Linkiu Linksmų Šventų Kalėdų ir
Laimingą Naujų Metų!

PETRAS J. KARASŠAUSKAS

LIET. R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
IZDO GLOBĖJAS

Notary Public ir General Insurance

13 Garrahan Ave., Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 2-5243

VISIEMS DRAUGAMS, VISIEMS SUSIVIENYMO
VEIKĖJAMS IR NARIAMS LINKIU LINKSMŲ
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ!

VINCAS ABROMAITIS

LRKSA IZDO GLOBĖJAS

113 PATTERSON ST. TAMAQUA, PA.

VISIEMS MANO DRAUGAMS, REMĖJAMS
IR PAŽISTAMIEMS LINKIU LINKSMŲ
ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ!

ADVOKATAS J. S. LOPATTO

SUSIVIENYMO
LEGALIS PATAREJAS

703 Miners Bank Building, Wilkes-Barre, Pa.

Telephone 3-3928

LINKSMŲ KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS L. R. K. S. A. NARIAMS!

ROBERT MERRIMAN

LRKSA AKTUARAS

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA NUOŠIRDŽIAI

SVEIKINU VISUS SUSIVIENYMO VEIKĖJUS

IR NARIUS, VISUS DRAUGUS

IR PAŽISTAMUS!

JUOZAS VAICAITIS

LRKSA VICE PREZIDENTAS

213 FERDINAND ST. SCRANTON, PA.

Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių Proga, Nuširdžiai

Sveikinu LRKSA Kuopų Valdybas, Veikėjus,

Organizatorius, Visus Narius ir

"Garso" Skaitytojus!

JUOZAS G. YONAKAS

LIET. ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO

AMERIKOJE IZDININKAS

31 SAND ST., PITTSTON, PA.

Vykdomą Komitetą su Centro ir Kuopų Raktinių

Pareigūnais, Susivienymo Narius, Vadus, Veikėjus

"Garso" Skaitytojus ir Bendradarbius ir

Mano Geruosius Prietelius Kalėdų

Šventės Proga Nuširdžiai

Sveikinu

DR. ANTANAS RAKAUSKAS

O ŽODIS TAPO KŪNU IR GYVENO TARP MŪSŲ

BETHLEHEM

Ateina pranašas per Sadukėjos girią,
o kelias ilgas ir gilyn vis eis —
o džiaukis tu, Siono dukterie, užmiršus žemės myrį,
ir veidą puošk, paleidusi kasas, ir stuomenį juodais
[plaukais.

Zvaigždžių maldoj nuaidi amžių maldos,
ir ima gauti ir ima gaut varpai—
miegoti, erodai, miegoti, skurdžios mirties valandos,
miegoti, minios ir šalti kapai.

Už jūsų miego jūsų dienos budi,
miegos naktis, miegos mirtis, o jos ten vaikščios ir budės,
kaip juodos mintys dūmuos mesaksudi,
klajodamos, ieškodamos šventosios Bethlehem zvaigždės.

Praskris į vakarus pilkieji metų paukščiai,
nupjautas sienas vys, gėlė pas vieškelį nuvys,
banda ėdraus pakalnėje, bus nuganytos aukštumos
į marių dugną pasiners žuvis.

Ir taip prijos prie Miesto du pavargę pakeleiviai,
o vakaras, o vakaras, o kur sustot —
kur josit jūs, kur veda jus anos gatvelės kreivys,
tu, Meilės motina, ir tu, Jaunystės sužadėtinai skaitus?

Gyventojai negirdi jūsų išgascio to stebūklingo,
ir kiemsargiai ir prievaizdos į vidų neįleis tuojau —
gal ciesaorius, gal kaifas kur po prasto vyno neužminga,
o artinas jau evangelija, o jau...

PRIE TVARTO ĖDŽIŲ

Dundant armotoms, grūviant miestams, mirstant milijonams jaunimo karo lauke, verkiant vaikams savo tėvų, o moterims—vyrų,— šventiame ketvirtas iš eilės karo metu Kalėdų šventės...

Atvejų atvejais girdėjome, kad lauktoji Viltis gimė Palestinoje—Betliejuje. Toje nuostabiąsioje pasaulio istorijoje įvykio valandoje, angelų daugybė garbino Dievą ir sakė: "Garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms."

Dievas - žmogus, neribota Meilė, atneša ramybę žmonėms, kad tarp Jo vaikų nebūtų karų, vaidų, neapykantos, alkio, bado, šalčio... Kalėdų paslaptis tokia gili ir plati, kad žmogiška išmintis nieko nereiškia, mes jos niekuomet nepajėgsime pilnai suprasti.

Kristus Dievas yra toks neturtingas, kad net jų ėdžių, kuriose paguldytas, Jis negali pavadinti savomis. Bet tuo pačiu kartu virš Jo žiba zvaigždė, kuri atveda prie Jo išmintus su pagarbos dovanomis.

Nuo pasaulio Jis pasislėpęs tvarte. Apie Jį niekas nieko nežino. O tuo tarpu angelų chorai atvyksta pas Jį iš dangaus ir tam nežinomam Kūdikėliui gieda garbės himnus.

Jis dar toks silpnas, kad vos rankutę gali pakelti. Bet Galilėjos valdovas jau siunčia prieš Jį ginkluotų žudikų būrį.

Ant Jo jaunystės ir ant Jo trumpo gyvenimo padėtas vargo antspaudas. Jis pažino ir šaltį ir alkį ir visus sukreivintos valios žmones...

Ką Jo maloni rankutė paliest, tam grįš sveikata. Ką Jo žvilgsnis pasieks, tam nušvies gyvenimas. Prieš Jo ištiesią ranką susigūžės jūros bangos. Į dvokiantį kapą Jis pasiųs savo žodį ir mirusio širdis vėl pradės plakti. Jis skurdžius, Jis nieko neturi. Jis neturi kur galvos priglausti, puošnių ir šiltų namų, banke sukrautų pinigų... O tačiau Jis taria: "Palikite viską dėl manęs! Palik savo namus, savo tėvus, savo brolius, viską dėl manęs!" Ir žmonės taip padaro. Jie palieka dėl JO, dėl

skurdžiaus! Dėl Jo žmonės miršta, mamona maino į neturtą, garbę į pažeminimą, laisvę į vergiją, gyvybę į mirtį...

Nebekartokime to, kas mums nekartą girdėta...

Linksmų Kalėdų švenčių! — kartos žmonės vieni kitiems. Kartos tie, kurie turi teisę taip sakyti, kartos ir tie, kurie Jo atneštą pasaulin Ramybę sudrumstė ir drumščia. [Vieną Jį myli, kitą Jo nekencia. Vieni šaukia: "Tegyvuoją Kristus Karadžiū!" kiti—"Šalin Kristus!" Neapykanta Kristui išeina iš įstaigų, teatrų, diplomatų būstynių, tūkstančių žurnalių, iš milijonų knygų tomų... Dėl ko nerodoma tos neapykantos didiesiems kraujageriams, kaip Neronui, Džeržinskiui ir šių dienų... Dėl ko didieji piktadariai aplenkiami, o spiaudomas Tas, kuris nei vieno nenuskriaudė, bet gerą daro milijonams..?

Tos meilės trūksta ir mūsų laikams, kada žmogus žmogui yra tapęs vilkas, kada jie žvėriškai vieni kitus drasko karo laukuose, kada jie siundosi vieni kitus melu ir šmeižtais, kada stipresnis išnaudoja silpnąjį...

Lietuva daug kentusi dėl teisybės, mažai kada turėjusi atneštą Ramybę, nužymėjusi kraštą kryžiais, krauju ir ašaromis, negali būti Skurdžiui kalta ir todėl ji užsitaravo pilnos ramybės, bolševikų ir vokiečių nesudrumstos... Jos vaikai prievarta išblaškyti po platųjį pasaulį, sutartinu širdies ilgesio mušimu, šauks šiuo momentu: "Viešpatie, suteik mums trokštamą Ramybę! Gyvenantieji Ramybėje grįskime tėvynės meilę vieningumu, dorove, darbu ir išgalima auka. Vargas mums, jei mūsų tėvynės meilė bus pagrįsta tik pigiai skambančiais žodžiais... Neverti būsime Ramybės!

Sveikas, Jėzau Mažiausias, Kūdikėli Brangiausias...

SCRANTŲ DIECEZIJOS LIET. PARAPIJŲ KLEBONŲ SVEIKINIMAI IR KALEDINIŲ PAMALDŲ TVARKA

SVC. TREJYBĖS PARAPIJA
Wilkes-Barre, Pa.
Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Svc. Trejybės parapijos visiems parapijiečiams!
Kalėdinės Mišios
12-tą valandą vidurnaktį,
7-tą, 8-tą, 9-tą ir 10-tą val. ryto
KUN. J. K. MILIAUSKAS,
Klebonas
KUN. A. ŽUKAUSKAS,
Vikaras

SV. MARIJOS PARAPIJA
Kingston, Pa.
Sv. Kalėdų proga, sveikinu visus Kingston'o Sv. Marijos parapijos parapijiečius!
Šia proga nuoširdžiai dėkoju chorui, Sodalietais, Pagalbinėi draugijai (Ladies Aid), Rašančioms dr. ir visoms kitoms draugijoms ir ir kuopoms už šaunų parapijos sukakties ir mano kunigystės 25 metų jubiliejus paminėjimą ir už dovanas.
Kalėdinių Pamaldų Tvarka:
Mišios, 12 val. nakties,
7:00, 7:30, 9:00, 10:30 ryto.
KUN. J. V. INCİORA, Kleb.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Plymouth, Pa.
Kuo linksmiausių Kalėdų ir kuo laimingiausių Naujų Metų visiems Sv. Kazimiero parapijos parapijiečiams!
Kalėdinės Mišios:
Bernelio Mišios (vidurnaktį) 12 val.
Antros 7:00 val.
Trečios 8 val.
Ketvirtos 9 val.
Penktos 10:30.
KUN. A. J. SINKEVICIUS,
Klebonas
KUN. J. ANDRIUŠKA, Asist.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA
Pittston, Pa.
Sveiki, Pittstoniečiai, sulaukų sv. Kalėdų!
Kalėdinių Mišių Tvarka:
12 val. nakties,
6:00, 6:30, 7:30, 8:00, 9:00, 9:30, 10:00 ir 10:30.
Kaip buvęs šiuo vienyje "Draugijos Vadas, linkiu linksmų švenčių ir Laimingų Naujų Metų "Garsai" ir visiems Sveikinu narius. Linkiu dirbti mūsų žmonių gerovei ir traukti į šią brangią mūsų organizaciją visus tinkamo amžiaus lietuvius katalikus!
KUN. J. KASAKAITIS, Kleb.
KUN. V. KUPSTAS, Asistent.
KUN. J. TRIBENDIS, Asist.

SVENTO MYKOLO PARAPIJA
Scranton, Pa.
Visiems Scrantų sv. Mykolo parapijos parapijiečiams linkiu kuo linksmiausių Kalėdų švenčių ir kuo laimingiausių Naujų Metų!
Kalėdinės Mišios:
12 val. nakties, 8:00 ir 10:30 ryto.
Šiomet per sv. Kalėdas paminėsime vienų metų sukaktį nuo įėjimo naujon bažnyčion.
KUN. J. BALTUSEVICIUS,
Klebonas

SV. MARIJOS PARAPIJA
Wanamic, Pa.
SV. JUOZAPO PARAPIJA
Hanover, Pa.
Džiaugsmingų Kristaus Gimimo švenčių proga sveikinu visus savo parapijiečius!
Kalėdinės Mišios:
Sv. Marijos bažnyčioj, Wanamic:
12 val. nakties, 10 val. ryto.
Sv. Juozapo bažnyčioj, Hanover:
6 val. ryto.
KUN. V. SIMKONIS, Klebonas

SV. PRANCIŠKAUS PARAPIJA
Miners Mills, Pa.
Visiems Sv. Pranciškaus parapijos parapijiečiams ir rėmėjams linkiu linksmų švenčių Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!
Kalėdinės Mišios
12 val. nakties,
8:00 ir 11 val. ryto.
KUN. A. EZERSKIS,
Klebonas

SV. MARIJOS PARAPIJA
Eynon, Pa.
Sveikinu visus savo parapijonus ir mūsų parapijos rėmėjus ir linkiu kuo linksmiausių Kalėdų ir Naujų Metų švenčių!
Kalėdinės Mišios
12 val. nakties,
8 ir 10:00 ryto.
KUN. J. AURUSKEVICIUS,
Klebonas

SV. JUOZAPO PARAPIJA
Duryea, Pa.
Iš visos širdies linkiu Duryea Sv. Juozapo parapijos parapijiečiams linksmų švenčių Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!
Kalėdinės Mišios
12 val. nakties,
8:00 ir 9:30 ryto
KUN. J. SAVULIS,
Klebonas

SVENTOS ONOS PARAPIJA
Luzerne, Pa.
Sventos Onos parapijos parapijiečiams nuoširdžiai linkiu linksmiausių Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!
Kalėdinės Mišios
12 val. nakties,
7:30, 9:00, 10:30
KUN. J. KUNDRECKAS,
Klebonas

ATEISI DIEVE

Per sidabrinės mūsų krašto platumas
Mažučiu kūdikiu sugrįši, didis Viešpatie,
Eglučių viršūnėlės zvaigždeles barstys šventai procesijai,
O išnakių keliams tavasis darbas—tavo žemė švies pati.

Ateisi, Dieve, šalstančio žmogaus sušildyti
Ir pats norėsi, kad žmogus tave priimtų:
Iš grėčios grėčion eisi prasto žemdirbėlio,
O gal ir rūmuose pakvies kas nors iš šimto.

Ateisi ir žegnosi baltą paplotėlį.
Ateisi ir paliepsi nedaliai pasaulyje nors diena liautis.
Tiktai ar bus tau mūsų namas tvartas Betlejemo,
Tiktai ar būsime tau asilas ir jautis.

Ir jei nebūsime verti tavęs priimti,
Tegu atsikelia žmogus paslydęs,
O padaryk, kad būtume žmogus su Dievu
Ir tu mums—Dievas didis.

KALĖDŲ REIKŠMĖ

Viena parapija norėjo pagerbti savo kleboną; komitetas, draugijos ir visi parapijonys nutarė parengti jam iškilmingą bankietą.

Bankietas labai rūpestingai buvo parengtas. Parapijonys, svečiai, muzikantai, kalbėtojai ir giedoriai susirinko gausiai; tik nelaimė, pamiršo pakviesti savo kleboną į bankietą.

Tai žingeidu yra žinoti, kad tas atsitikimas yra panašus į didelę dalį žmonių —net ir katalikų, kurie rūpestingai laukia iškilmingų švenčių—šventų Kalėdų. Jie nusiperka naujus drabužius, papuošia švariai savo namus, pasigamina skanių valgių, net pasirūpina ir gražių dovanų, kad ir kitiems suteiktų malonumą. Bet visiškai pamiršta Kalėdų reikšmę: jie tik atsimena šventės iškilmes, o patį šventąjį—Jėzų apleidžia.

Tiesa, yra įdomu žinoti, kad Kalėdos yra labai reikšmingos šventės: turi gražių papročių; gilaus idealo; kuomet kartu turtuoliai ir beturčiai linksminas (net ir bedievikas ir tas mėgina gražiai pasirūpinti raudoną nektarą, skaniau pavalgyti, net džiaugiasi gavęs Kalėdų dovaną, nors jis netiki Dievą, netiki, kad Jėzus gimė Kalėdose, tik naudojasi švenčių proga).

Žingeidu žinoti, kad tai yra gražus ir pagirtinas paprotis sveikinti viens kitą, linkėti viens kitam viso gero, pasiūsti viens kitam Kalėdų korteles, atidaryti viens kitam savo prietelišką širdį. Kas išreiškia vienybę, ramybę ir gerą valią, dėlto, kad atėjo Ramybės Karalaitis.

Svarbu yra patėmyti, kokios prasmės yra sveikinimų kortelės-atvirukai. Nugi laukai, besikūrenančios krosnys; barzdotas senelis; pakinkyti briedžiai; ant kai kurių šunelis šildos prie pečių. Keno gi šventos Kalėdos? Ar briedžių? Ar barzdoto senelio? Ar kuprunagarių? Ne! Jėzaus Kristaus! Kur Jis yra? Tai tikras yra panašumas į viršminėto klebono bankietą. Taip ir mes ruošiamės prie Kristaus gimimo šventės, o patį Jėzų neužprašome. Būkime katalikai ir Jėzus tebūna su mumis.

Tai bus labai įdomu atsiminti, kad mes esame krikščionys katalikai — Jėzaus pasekėjai, Kalėdos primena Jo gimimo šventę. Tegu mūsų šventė būna dvasiškos. Tegu tose kortelėse, kurias siųsime pasveikinimui, būna Kūdikėlio Jėzaus paveikslas. Papuoškime savo namus, savo kūną geresniais rūbais, papuoškime savo sienas Atgailos Sakramentu ir bus tikra Kalėdų dovana kiekvienam.

J. V. Skripkus

Dekite Kristų į Savo Gyvenimą, o Ne Virš

Sulietuvino Kun. A. M. Karužiškis

Aš neatgrąšinu jūsų pastangų išmatuoti giliausias jūsų sąžinės gelmes, bet šventų Kalėdų metlaikiu aš noriu pasiūlyti sugestiją, kuri pavarys jus tikrai vienu žingsniu pirmyn pasveikinime naujai gimusio Viešpaties, kaip Jis turėtų būti pasveikintas.

Perkratinėjant savo sielą, būkite uolūs, bet ne bailūs, ir tegu noras save pažinti būna viršijamas džiaugsmu pavainančiu iš džiaugsmo davimo Mokytojui. Nestokite prie jūsų kalčių apdejavimo, bet persisunkite Kalėdų linksma dvasia ir panaudokite visa, kad net ir kuo praprasčiausia rutėnos darba, netiktai išnaudojate save pasiūvesti Jėzui, bet teikti Jam džiaugsmo tą darant.

Atsisteimo mintis tiktai natūraliai ateina. "Viešpatie, kadangi tokia daugybė nepaiso Tavo atėjimo tarp mūsų, nors bent aš noriu būti linksmu mokytinu. Visa mano sielos galia aš noriu Tau tarnauti—aš noriu pa-

imti šiaudą nuo grindų, jei tas galima padaryti Tavo garbei."

Todėl, neprapuldysite savęs besirūpindami apie savo kaltes, bet tęskite savo sąžinės peržiūrėjimą, užklauskite savęs: Kaipgi aš galiu teikti džiaugsmo mano išganytojui ŠIANDIEN? Kalėdose ir kiekvieną metų dieną! Ar aš pasinaudojau kiekvieną dieną?

Mano nuoširdus Kalėdų linkėjimas jums, kad jūs apturėtumėte neklatingą lyg kūdikio džiugią sielos laisvę per jūsų maldas ir pasiaukavimus, nes taip lengva kaip gali išrodyti į jį tą proto stovį, taip sunku tikrai mūsų saumeiliškai prigimčiai pasilhuosuoti nuo to, kas medžiagiška, vardan to, kas dvasiška. "Ne, ne aš, bet Jėzus bus gyvenimo širdimi. Jis bus manys kiekvieno mano gyvenimo valandėlė, ne virš manęs, netaip tolimas, kad aš galėčiau tiktai laikas nuo laiko Jį pasiekti."

HUGH BYAS RAŠO APIE JAPONIJĄ

(Šių dienų knygos; recenzija Stephen Pearce)

Hugh Byas, kuris praleido 23 metus Japonijoje kaip Amerikos laikraštiniškas, savo neseniai išleistoje knygoje, "Government by Assassination", įrodo, kad jis visapusiškai pažįsta tą šalį.

Gerą dieną Hugh Byas rašė apie japonų žmones—apie jų darbštumą, jų lojalumą savo šeimoms, jų artistišumą. Bet dabartinė knyga apibūdina šių dienų gyvenimą Japonijoje, ypač, kaip plėšikus ir nacionalistus, kurie veikia užkulisyje ir stumia Japoniją į jos dabartinį užkariavimo kursą.

Amerikiečiai labai mažai žino kokiais keliais Japonija per pastutinius 12 metų buvo įstumta karam tam tikrų vidujinių jėgų. Amerikiečiams gal teko matyti Japonijos militarizmo davinį, bet jie ligi šiol nežinojo kokios grupės žmonių ir įstaigų tai nustaė. P. Byas knyga yra labai įdomi todėl, kad ji aprašo istoriją 3 įtakingų grupių—galima sakyti japonų "underworld". Jos yra "jauni karininkai armijoje, taip vadinamos patriotinės draugijos ir žulkai, kurie atlieka biurius draugijų darbus.

Jaunų karininkų sukilimas prieš jų vyresnius įvyko 1936 m., kada skaitlus su savo pulkais užpaolė Diet'o (seimo) rūmus ir kitas vietas Tokijo mieste, susėdami ir užmušdami kiek tik galėjo surasti Japonijos aukštų valdžios valdininkų. Byla prieš juos įrodė, kad jų tikslas buvo priversti civilių valdžią atsistatydinti ir įvesti militarinę kontrolę visoje šaly. Nepasitenkini-

mas kapitalistinė šalies kontrolė ir noras "apvalyti" šalies politiką buvo priežastis tokio pasielgimo. Bet jie tikrai norėjo visiškai pašalinti net likučius reprezentacinės valdžios ir pavesti ekonominę ir politišką kontrolę militarei ir turėti visa-galingą imperatorių, kuris faktinai bus jų įrankis.

Byas paaiškino, kad jie nesėkė Vokietijai, bet grįžo prie feodališkos Japonijos (kuri egzistavo ligi 1868), kada imperatorius buvo tik militarinės kontrolės figūra. Kalbėdamas apie jaunų karininkų bylas, p. Byas įrodo, kaip jie terorizavo jų vyresniuosius ir privedė valdžią arčiau prie aktyvaus karo.

Iš visų "patriotų", biuriausi buvo žulkai, kurie politinius žmones užmušinėjo už pinigų. P-nas Byas sako, kad jie sekė pavyzdį darbininkų būrelio, kurie nešdavo jų feodališkų ponų turtą kasmetinėje procesijoje į Tokijo.

P. Byas knyga turi klaidų, jis gal per greitai sudėjo kartu atskirus straipsnius. Bet ji siūlo geriausią aprašymą tos patriotinės "underworld", kuri užmušdama Japonijos liberališkiausius vadus tikrai atnešė karą į Tolumus Rytus. FLIS

Gydytojas: Tamsta turi liautis gerti, rūkyti, lošti biljardu, trankytis naktimis.
Pacientas: Puikiai suprantu! tamsta tur būt pasitarei su mano žmona!

TOS MEILĖS NIEKAS NEISPĖS

(Iš Lietuvos per Limoną, 1942. IX. 21).

Mylėti savo gimtą kraštą—
Tos meilės niekas neišpė.
Grūmoja audros, vėros blaškos—
Lietuvio nepakeis širdies.

Nuo pirmo suklykimo vygėj,
nuo žodžio tarto pirmąsyk
pamilstam lygumas tėvynės,
pajuntam žemę ilgęsy.

Cia ošia visad žalios pušys,
gėlėm nusijuokia laukai...
Derlinga žemė neišdžiūsta—
drėkinta ašarom dažnai...

Cia rugio grūdas žvilga auksu
kryželių, kryžių pakelėj.
Sesučių drobėmsna jausta—
Kaip mokam kraštą šį mylėt.

Tą naktį pamenu. Kalbėjai—
—Tėvynė laukia. Aš einu...
Ir išėjai—ir daug jūs ėjo—
jaunuolių, senių, net vaikų—

Be ginklo, drąsus, tartum, liūtai—
jūs žygiais stebisi tauta.
Dėl savo gimto krašto žūti—
Kas gali būti dar gražiau?..

Kuklus tas vardas—partizanas.
Krūtinėje—drąsi širdis.
Nebuvo jauno, anei seno—
jus jungė ta pati mintis.

Balys Augustinavičius

SURINKTOS AŠAROS

(Vertimas iš Kotarbinskio)

Kada paskutinis saulės spindulys užgesta už tolimų miškų, juodi šešėliai išsiskleidžia ant klonių ir kalnų, o ant tamsaus dangaus užsidega šen ir ten aukso žvaigždės.—Dievas, pašaukęs savo angelus, taria jiems:
—Lėkite į žemę ir rinkite ašaras!

Ir angelai lekia... Paėmę aukso indą į rankas, plaukia per orą į šios žemės pakalnes—tyliai, lengvai, kaip plaukia debesėlis per mėlyną dangų, švelnių vėjelų genamas... Vos judinasi jų balti sparnai, vos plevėsuoja jų ilgi rūbai—tokie lengvi, lyg būtų suaušti iš rūko, kylančio ant žalių pievų, saulei nusileidus.

Nusileidžia vis žemiau ir žemiau, lekia per kaimus ir miestus, per miškus ir laukus... Oi, daug turi jie darbo žemės pakalnėje! Ašarų čia—lyg rasos lašų, lyg smilčių grūdelių pajūryje...

Lekia jie pro trobą, grįžta nuo sunkaus darbo pavargęs darbininkas. Troba šalta, tamsi ir drėgna. Pažvelgę įsiai į savo menkus, išbaluotus vaikelius, į sudžiūvusią žmogų, suspaudė širdį—ir dvi didelės, sunkios ašaros nuriedėjo iš lengvo nuo veido ir nukrito ant juodo duonos gabalo... Skubiai surinko jas angelai ir nulėkė toliau.

O ten, gražiose rūmuose, ant baltų, minkštų patalų gulį sunkiai serganti moteriškė. Atsiklaupę šalia vaikui graudžiai verkia, drėbėdami iš skausmo. Ir liejasi jų ašaros, lyg upės, ant šilkinų kėdžių, ant minkštų antklodžių, ant paaukuotų lovos galų...

Surenka ir tas... O paskui lekia jie per kapus, vis rinkdami ir rinkdami be paliūvo: čia ašaras motinos, verkiančios savo vienintelio sūnaus, ten vaikų, palaidojusių motinėle, ten vėl vyro, kuriam mirė mylima žmona...

Aplankė tamsius kalėjimus, o ašaras tų nelaimingų, visų atstumtų žmonių deda taip pat į aukso indą prie kitų.

Ir kokių dar ašarų jie renka! Yra tenai ašaros apleistųjų, neturinčių nė vienos artimos sielos, nė vienos mylinčios širdies; yra ašaros pavargusių nuo sunkaus darbo, ašaros nuskriaustųjų, ašaros ilginčiųsi, toli nuo tėvynės ir savųjų... ašaros trokštančių šviesos, o priverstų sėdėti tamsybėje... Daugybė, daugybė,—marios ašarų!

Ir visos jos sutelpa auksiniam inde. O kiekviena pavirsta jame į briliantą, kuris spindi lyg saulė. Nelygūs tie briliantai, kaip nelygios žmonių ašarų priežastys: vieni mažutėliai, lyg agurkos sėklėlės, kiti dideli lyg žirnai.

Bet visų didžiausi ir šviesiausiai žibantieji briliantai tai gailėstingumo ašaros, ašaros, išspaus tos artimo nelaimių.

O pripildę indą lig pet viršaus, pasikelia angelai aukštyn ir vėl plaukia per neribotą dangaus mėlynę, vis aukščiau, aukščiau pro žvaigždes—prie Aukščiausiojo sosto.

Ten stato jie aukso indą, žibantį tūkstančiais briliantų, po Viešpaties kojų. O Viešpats, maloningai į juos pažiūrėjęs, laiko juos, kad, atėjus tiems, kurie tas ašaras išliejo, uždėtų kiekvienam tų briliantų vainiką...

Satrijos Ragana

AMERIKOS RAUDONASIS KRYŽIUS APTARNAUJA VISUOMENĘ

Kiekviena Apylinkė Visoje Šalyje Žino Humanitarinę Šios Svarbios Organizacijos Jėgą

Dėl karo daug žmonių užmiršta, kad Raudonasis Kryžius praeitais metais praplėtė jo patarnavimus civiliams. Tas praplėtimas apima kiekvieną vietinių darbų fazę.

Raudonojo Kryžiaus šaknys yra žmonių širdyse. Jūsų ir jūsų kaimyno noras padėti savo broliams, kuriems pagalba reikalinga sudaro dvasią, kuri padaro Raud. Kryžių stiprią jėgą.

Faktas, kad šiandien Raud. Kryžius daugiau veikia naminiame fronte, negu bile kada. Organizacijos darbai liečia kiekvieną, kokiu nors būdu. Tik praeitais metais milijonai įsirašė į pirmos pagalbos kursus. Šimtai tūkstančių ėmė namų slaugymo pamokas. Viešos sveikatos slaugės kaimuose ir miestuose lankė ir prižiūrėjo sergančius. Maitinimo klasės išmokino 200,000 šeiminių geriau pažinti maistą ir geriau balansuoti dietą. Raud. Kryžiaus skyrių savanoriai gamino drabužius vargšams savo apylinkėse ir bandžius ir chirurginius įtaisymus vietinėms ligoninėms. Šiandien, savanorės slaugių pagelbininkės tarnauja ligoninėse kiekvienoje valstijoje.

Labai svarbus Raud. Kryžiaus patarnavimas yra pagalba nelaimėse. Kadangi cenzūra sulauko paskelbimo oro raportų, labai mažai pranešimų buvo išduota apie įvairias nelaimes Jungt. Valstybėse. Pereitais metais Raud. Kryžius suteikė pagalbą per 172 uraganus, potvynius, gaisrus ir kitas nelaimes, kurios platinė mirtį ir visokią pragaištį.

Raud. Kryžiaus pagalba nelaimėse priklauso nuo asmeninių reikalingumų. Daug žmonių, kurie dirbo per ilgus metus susidaryti namelį ir įrengimus, neteko visų savo pasaulį brangiausių dalykų. Neturėdami šaltinių iš kurių pradėti gyvenimą jie žiūri į baisią ateitį. Pagal tas sąlygas laikinas suteikimas maisto, prieglaudos, drabužių ir medicalinės priežiūros neišria problemos. Šiems kankiniams reikia padėti, kad jie galėtų vėl surasti darbo ir kad galėtų tapti garbingais savo apylinkių piliečiais.

Atsiekti šį tikslą Raudonasis Kryžius pagelbsti visokiais būdais. Per jį buvo pataisyta ir atremontuota tūkstančiai namų. Darbininkams buvo duoti darbo į-

rankiai, šeimoms duota sėklų daržams, ūkininkams galvijų ir ūkio įrengimų; ir kitokiais būdais padėjo jiems grįžti prie normalio gyvenimo.

Allentown, Pa.—Gruodžio 11-tą automobilias nelaimėje žuvo 3 mergaitė kiek pagalvojus, "Juk ten jie nereikalingi."

Kas Prieš?

Maža mergaitė siūkina savo jaunėniam broliukui, kad sekmadieniais negalima eiti dirbt.

— O policininkai, kodėl jie sekmadieniais dirba,—atslovė jaunikius.—Gal jie eina į dangų?

— Žinoma, kad neina,—atsako mergaitė kiek pagalvojus, "Juk ten jie nereikalingi."

Sveikinu Visus Savo Klientus, Draugus ir Pažįstamus su Šventomis Kalėdomis ir Linkiu Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

DR. F. SACK

LIETUVIS DANTISTAS

105 W. Market St., Scranton, Pa. Tel. 3-8387

KUO LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS MANO DRAUGAMS IR PRIETELIAMS!

JONAS STIRNA

LIETUVISKA UZEIGA

GERAS ALUS IR KITI ĮVAIRIAUSI GERIMAI

120 W. MARKET ST. SCRANTON, PA.

Sirdingiausi Linkėjimai su Kalėdomis ir Naujais

Metais Visiems Mano Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems

JUOZAS LAŽAUNIKAS

CAFE

1433 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

Visiems Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Prieteliams

Linkime Kuo Linksmiausių Šventų Kalėdų ir Laimingiausių Naujų Metų!

JONAS BALČIETIS

LIETUVISKA UZEIGA

Gerai gerimai ir nuosirdus patarnavimas

2902 MARVINE AVE. SCRANTON, PA.

VISIEMS MANO KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PRIETELIAMS LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR KUO LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

JONAS STEPANAUCKAS

SENIAUSIAS SCRANTON'O

LIETUVIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

LIETUVIAMS PATARNAUJA NUO 1905 METŲ IR TOJ PACIOJ VIETŲ PATARNAVIMAS PIGUS, GREITAS IR MALONUS

1804 N. MAIN AVENUE, SCRANTON, PA.

Telephone 2-2741

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS!

PETRAS PUTIRSKAS

AUKSINIŲ DAIKTŲ, MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ IR ĮVAIRIAUSIŲ GRAŽMENŲ KRAUTUVE

1828 N. MAIN AVENUE, SCRANTON, PENNA.

Telephone 2-5774

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Scrantoniečiams!

PROVIDENCE PHOTO STUDIO

WALTER TAMOS, Savininkas

"ON THE SQUARE"

1915 N. Main Ave., Scranton, Pa. Phone 4-2934

VISIEMS SCRANTONIEČIAMS LINKIU LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

BELLEN'S INSURANCE AGENCY

EDWARD BELLEN, Agentas

APDRAUDŽIA NUO GAISRO NUOSAVYBES IR PARŪPINA LIQUOR BONDS

1834 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

Phone 4-4050

Visiems Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Prieteliams Linkime Linksmų Kalėdų ir Kuo Laimingiausių Naujų Metų!

JURGIS GULBINAS

GROSERNĖ IR MĒSINYCIA (Self Service Market)

Pirk čia. Pats sau pasitarnauk ir taupyk pinigus! Užsakymai pristatomi į visas miesto dalis

1502 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

NORVEGAI JAU SURINKO 1,000 DĒŽIŲ DRABUZIŲ

81 METŲ SENUTĖ MEZGA DEL NORVEGIJOS PAVARGELIŲ. — SUVARTOJO JAU 1680 SVARŲ FORMALINO. — NORVEGES PATARIMAS LIETUVIAMS. — AR BŪSIME PASKUTINIAI ARTIMO MEL- LĖS VARZYBOSE?

Apleistoj Episkopalų Seminarijoj Užvirė Naujas Darbas

Geros širdies žmonės dvasios akimis mato šurpias kančias tų kraštų iš kur mes, ar mūsų tėvai atėjo. Dauge- liu taip ir vaidenasi pelenais pavertus gręčios, išalkę be- verkią vaikai, apdriskusiais drabužiais moterys. Kai ku- rios tautos jau suskauto visu smarkumu ruošti tai valan- dai, kada galės pagelbėti sa- viesiems. Štai norvegai ne- tik turi surinkę šimtus tūk- stančių dolerių šelpimo reika- lams, bet jie jau turi surin- kę daugiau kaip 300,000 do- lerių vertės drabužių. Chi- cagoje, 2720 W. Washing- ton, yra įsikūrusi jų centrinė drabužių rinkimo įstaiga. Di- džūlis kelių aukštų namas, buvusi episkopalų seminari- ja. Dabar čia dirba 3 mo- terys, kurios specialiai tam reikalui pašvenčia visą savo laiką ir už tai gauna pragy- venimą—atlyginimą. Be to joms į talką vis ateina sava- norės padėjęjos. Vienu me- tu čia tokių savanorių dirbo net 55.

Stirtos Apšausių. Dėžės Batų
Maloni įstaigos viršininkė pradeda vedžioti po kamba-

rius. Ant stalų sukrauta di- džūlės krūvos, stirtos ap- siausių, žieminių ir vasari- nių, švarkų, kelnų, šiltų vil- nonių marškinių, pirštinių, vaikams drabužėlių, kojinių ir visokių visokių kitokių drabužių. Pasieniuose dėžė- se sumesta krūvos batų. Smagi norvegė vis kalbėjo: „Ateis valanda, kada ga- iėsime siūsti pagalbą Norve- gijai. Ar dabar mes sėdė- sime rankas sunėrę. Reikia pasirošti. Po visą kraštą mestas šūkis — rinkti karo nuvargintam savo kraštui drabužius, autuvą. Žmonės geri, atneša patys į nurody- tą vietą. Būrelis norvegų čia tuos drabužius peržiūri, jei reikia sutvarko.“
Tikrai, viename kamba- ryje radome kokį aštuonetą norvegių st. žirklių, su a- datomis šerparpančių, besiu- vančių. Kitur jau sudėta aukštos krūvos sutvarkytų drabužių, ant sienos prie krūvos—parašas kokie dra- bužiai.
— Žinotumėt, — kalbėjo norvegė, — kaip žmonės at- jaučia nukentėjusius nuo ka- ro. Viena ponija, senutė 81 metų pati numezgė apie 20 sveterių ir 6 kitokių drabu- žius, atgabeno kepuraičių, kojinių ir tt.

Iki Lubų Užkrauta Paruoštomis Dėžėmis

Koridoriuose, salėse dau- gybė paruoštų, supakuotų dėžių.
— Jau turime apie 1,000 dėžių, pripildytų drabužiais, autuvų ir paruoštų siūsti į už- jūrį. Dėdami į dėžes labai nemaisome drabužių, tik šil- ką ir vilnonius dedame į vie- ną dėžę, kitus vėl atskirai, — aiškina įstaigos viršininkė.
Prieinu artyn prie vienos iš tų medinių dėžių. Aiškiai užrašytas numeris 516. Ant vienos sienelės juodu pieštu- ku išrašyta, kas į tą dėžę su- dėta: 5 vyrų „siūtai“, 17 švarkų, 10 kelnų, 10 lieme- nių, 13 marškinių, 5 poros kojinių, 10 „nektaižų“, vie- nas žaketas, 10 šiltų „svete- rių“. Geras siuntinys, ir to- kių siuntinių norvegai jau y- ra paruošę apie 1,000 ir dar vis kasdien dirba, ruošia naujus.
Suvartojo 1680 Svarų Formalino
— Iš kur gaunate dėžes?
— Perkaime iš vienos kom- panijos. Kai kuriuos daly- kus pakuojame ir į maišus. Tų tai gauname nemokamai, dovanų.
Du dideli aukštai užkra- ta drabužiais ir dėžėmis. Vi- sur jaučiamas stiprus forma- lino kvapas.
— Ar daug jau suvartojo- te formalino?
Norvegė nusivedė į rašti- nę, pasivertė po krūvelę do- kumentų ir suradusi reikia- mas sąskaitas pranešė, kad jau sunaudota 1680 svarai formalino tik iki š. m. rugse- jo mėnesio. Jau iš to galima spręsti, kiek ten drabužių.
— Koks būtų jūsų patari- mas, jei mes lietuviai pradė- tume šitokį darbą?
— Pradėkite. Čia žmo- nės labai lengva duoti kad ir kiek padėvėt, ar net nau- ją drabužį, ten po karo bus reikalinga labai. Tik pra- sykite, kad patys aukotojai duotų drabužių sutaisytą, iš- valytą. Tas kiekvienas ne- sudarys didelių sunkumų, o centrinę įstaigą išgelbės nuo didelių išlaidų ir milžiniškos gaisraities.“
Sv. Raštas Ant Stalo
Mums besikalbant atėjo ir vienas vyras, kurs savo rau- meningomis rankomis turė- jo padėti į vietą moterų pa- ruoštas, supakuotas dėžes. Jos pilnos ir sunkios. Kitos pripildytos vien tik autuvų keliasdešimt porų batų.
Prieš išeidamas dar kartą mečiau žvilgsnį į raštinės kambarėlį, iš kur išėina ko- manda tam visam didžiuliam darbu. Tenai ant stalo sto- vėjo stora Sv. Rašto knyga. Čia pražydo ir vaisių atnešė tikėjimu gaivinama savo tautos, savojo krašto, tėvy- nės meilė...
Ir dabar dar man akyse tebesivaidena aukštos dėžių kolonos, kurios plauks į Norvegiją, o širdį nenustoja kamavęs klausimas:
— Ar mūsų širdy būtų ma- žiau meilės dėl tėvų žemės, dėl padegėlių ir našlaičių Lietuvos žmonių, negu nor- vegai parodo dėl savųjų?!

KALEDŲ SVENTĖS SU AMERIKOS GINKLUOTOMIS JEGOMIS

Raudonasis Kryžius Planuoja Linksmas Sventes Mūsų Jaunuoliams, Kur Tik Jie Randasi—Pietų Pacifike, Dykumose Arba Islandijoje

Per tamsias karo miglas, kurios šiandien aptemdino pasaulį, Kalėdų varpai suskambės, kur tik Amerikos kareiviai ir jūrininkai randa- si. Ant žemės ir jūrose, na- mie ir užsieny, Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbi- ninkai nuo pat jauniausio deda visas pastangas, kad šios sventės būtų labai links- mos mūsų vyrams, kurie ap- leido savo namus, miestus, miestelius ir kaimus kovoti dėl jų šalies visose pasaulio dalyse.
Netik tie, kurie priversti praleisti Kalėdas ligoninėse, bet sveiki kareiviai ir jūri- ninkai, ypač kai kuriose pa- saulio dalyse, džiaugsis spe- cialiais parengimais, dova- nomis ir visokiomis iškilme- mis. Šie Raudonojo Kry- žiaus veikimai papildys tra- dicitines Armijos ir Laivyno programas.
Raudonojo Kryžiaus klu- bai Islandijoje, Didžiojoji Bri- tanijoje, Australijoje ir Pietų Pacifiko salose bus pasilin- ksinimo centrai vyrams. Vis- kas bus daroma, kad vyrai paliuosuoti nuo militarinių pareigų galės linksmiai pra- leisti šventes. Kur bus gali- ma, eglaitės bus išstaty- tos klubuose ir viešose kamba- riuose ir tinkama Kalėdų muzika, per radijo, viktrolo- mis ir vietinių artistų parū- pinta.
Raudonojo Kryžiaus klu- buose tipingi amerikoniški Kalėdų pietūs bus parūpinti — kalakutai, su „cranberry sauce“ ir tt. Kur nebus ga- lima, pristatyti kalakutų, ki- toki skanūs valgiai bus parū- pinti. Ligoninėse, kur pietūs parūpinami reguliariose val- gymos vietose, Raudonojo Kryžiaus darbininkai padės tinkamai papuošti stalus ir kambarius. Laivynui nese- nai specialiai išsiųstas 10- 000 Kalėdų „menu“ viršus pagamintas Junior Red Cross narių, kiti jaunieji ga- mino dekoracijas medžiams, kurios bus vartojamos viso- se pasaulio dalyse.
Raudonojo Kryžiaus šta- bas Australijoje pasirijęs, kad nei vienas kareivis, jūri- ninkas nei marnas pietva- karų Pacifike nebūtų už- mirštas. Su pagalba savano- rių darbininkų pakavimas kalėdinių pakietų bus pa- greitintas, juos Raudonojo Kryžiaus atstovai išdalins kiekvienoje stovykloje ir li- goninėje kiekvienoj vietoj.

Kalėdų Varpai

Kalėdų varpai, kaip širdis įsiūbuota, Suskambo ir gaudžia gyvybės balsu: Atgimk, kaip gėlė prieš pavasario puotą! Tark žvaigždėms po kryžių: aš meilė esu!

Ne kūno mirtis paslaptis šiam pasauliui— Tik margas žiedelis, iš žemės išdygęs, Tik motinos veidas, gražus tartum saulė, Kai vagia jai širdį dvi akys iš vygės.

Kalėdų varpai, kaip širdis įsiūbuota, Suskambo ir gaudžia gyvybės garsu: Už meilę pasauliui tau visa bus duota! Tik meilė pražyduos džiugu ir narsu!

Ne skausmas pririšęs prie žemės mus laiko— Tik meilė krūtinę prie jos prirakina, Tik motinos akys, nuleistos ant vaiko, Nugrazina žemę, kaip meilė merginą.

Kalėdų varpai, kaip širdis įsiūbuota, Suskambo ir gaudžia gyvybės balsu: Atgimk, kaip gėlė prieš pavasario puotą! Dek meile po kryžių—bus džiaugsmo skalsu!

Petras Vaičiūnas

Visiems Lietuviams Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

STANLEY ZMAJASKAS
LIETUVISKA UZEIGA
(Donkey's Cafe)

Geras alus, degtinė ir kiti gėrimai; taip pat užkandžiai
Nuosirdus, tikrai lietuviškas, patarnavimas

602 GRACE STREET SCRANTON, PA.

Visiems Lietuviams Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

BUNDY ST. CAFE
MICHAEL BARYLA, Manager

Gėrimai, užkandžiai ir muzika, kuri jums patiks

1829 BUNDY ST. SCRANTON, PA.

COMPLIMENTS OF

TRU-AGE BEER
STANDARD BREWING COMPANY

VISIEMS MŪSŲ RĖMĖJAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS LINKIME LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ NAUJŲ METŲ!

THOMAS KLIMAITIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

REIKALUI ESANT MES PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ

1610 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

Visiems Lietuviams Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

CASTLE RESTAURANT
PETER KALDES, Savininkas

1826 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

Visiems Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų

WALTER SHIMKUS
LIETUVIŲ UZEIGA
Ivairiausi Gėrimai ir Užkandžiai

141 W. MARKET ST., SCRANTON, PA.

Visiems Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

JESS & EDDIE'S CAFE
LIETUVISKA (GUDINAS) UZEIGA
Gėrimai, užkandžiai ir malonus lietuviškas patarnavimas

521 CEDAR AVE. SCRANTON, PA.
(Across Street from South Side Bank)

VISIEMS KOSTUMERIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKIME LINKSMŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

WEST MARKET STREET BEER GARDEN
LIETUVIŲ UZEIGA
ANTANAS SEURUKAS, Savininkas

Ivairiausi Gėrimai ir Užkandžiai

330 W. MARKET ST. SCRANTON, PA.

Visiems Scrantoniečiams Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

RADZWILLAS' CAFE
CASSIE and PETER BELCH
Jei kas dar nesate susipažinę su Balčiečiais, vertėtų susipažinti

2727 N. MAIN AVE. SCRANTON, PA.

Visiems Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems Linkime Linksmų Kalėdų Sventių ir Laimingų Naujų Metų!

JONAS KAMARAUSKAS
LIETUVISKA UZEIGA
Gausus pasirinkimas įvairiausių gėrimų ir nuosirdus patarnavimas

302 Williams St. at Wayne Ave., Scranton, Pa.

K. J. Prunskis

Anykščių Piemenelio Kelias i Vyskupus ir Rašytojus

40 METŲ NUO MIRTIES VYSKUPO ANTANO BARANAUSKO. — ZEMAITIJOS MERGAITĖ POETĄ RAGINA STOTI SEMINARIJON. — KAIP BARANAUSKUI ATEJO MINTIS SUKURTI "ANYKŠČIŲ SILELĮ". — KODEL VYSKUPAS NORĖJO STEIGTI DZOKISKĄ LAIKRAŠTĮ?—LIETUVOS VARGŲ POETAS KALINIUOTI KAIMIECIAI MĖTO KAULUS PO VYSKUPŲ STALU...

Ir jūs, Anykščiai, garbūs šiandieną
Auginat dainių, kurs mums dainavo,
Kursai prikėlė brolių nevienu,
Iš ilgo miego giesmėmis savo.

Kas galėjo tikėti, kad Anykščių priemiesčio vaiku-
s, kurs vasarą bandą gany-
davu, kurio tėvai buvo
paužiaminkai ir kurio se-
nelis bernu tarnavo, galės
šeiti į vyskupus ir garsius
rašytojus. O taip įvyko su
Antanu Baranausku. Gimė
jisai 1835 m. sausio 5 dieną.
Penkių vaikų šeimoje jis
buvo trečiasis. Tėvas visus
drausmėje laikydavo, net
liepdamas patiems ir rykš-
tes parsinėti... Atspėjamu
nuo darbo metu pats tėvas
skaitydavo šventųjų gyvenim-
ą, Kristaus gyvenimą. Ant
tos knygos net buvo pasižy-
mėjęs:

— Palaimintas žmogus,
kurs tą knygą skaito ir pil-
do, kas joje parašyta.

Apie savo gi motutę poetas
vėliau rašė:

"Mane motutė supdama
lietuviškai liūliavo, auklėto-
ja lietuviškai pasakas saky-
davo. Pirmosios dainos lietu-
viškai man širdin kliudė."

Į Mokslus

Dėvėdamas vyžomis ir su-
diliaus kepure iš kurios vir-
šaus lysdavo pakulos, An-
tanus vasarą ganydavo, pa-
dėdavo prie ūkio darbų, o
žiemą mokėsi. Jis laikė pa-
rapijinę mokyklą, mokėsi
vėliau pas mokytoją rusą.
Tasai pastebėjo didelius ga-
bumus tame vargo bernely-
je ir tėvui pasakė:

— Tavo sūnus arba bus
didelis žmogumi, arba eis į
Sibirą...

Jis tikrai buvo pranašes-
nis už kitus: Berelienės kar-
čiameje ant stalo užšokęs
sakydavo "žydauckus" pa-
mokslus, prasimanydavo
dainų, net ir tėvo rykštemis
nukapotas bėgdamas rimuo-
davo:

Diržas raudonas
Pleks mus per šonus
Iškapos ir akis.

Anykščių mokyklos būsi-
majam poetui davė neper-
daugiausia, dar mažiau ji-
sai išmoko patarnaudamas
kurį laiką klebonijoje. Bet
vis dėlto paaugęs jis jau ne-
taip blogai mokėjo tris kal-
bas: rusų, lenkų ir savąją—
lietuvių. Tėvai nusprendė,

kad tris kalbas mokąs jų su-
nus gali ruošti būti rašini-
ninku ir nusiuntė į rašinin-
kų mokyklą Rumsškėse, netoli
Kauno. Čia jis rado gir-
taujančius ir palaido elgesio
draugus, bet Antanas pasi-
rodė tvirtu būdo ir padarė
sau prižadą:

— Negerti degtinės ir ki-
tų svaiginančių gėrimų, nes
jie silpnina ir atbukina žmo-
gaus protą, žmogų daro pa-
našiu gyvuliui... Nerūkyti
jokio tabako, nes tas ken-
kia sveikatai ir sudaro be-
reikalingas išlaidas. Kasdien
tą pačią valandą keltis,
nuo darbo likusį laiką pa-
naudoti gerų knygų skaity-
mui, saugotis tinginavimo...

Knygų ir geros globos ji-
sai susilaukė iš vietos kle-
bono—kunigo Višinsko. Be
to Antanas buvo nusistatęs
dalį savo maldų kalbėti lietu-
viškai:

— Atminimui, kad esu
lietuvis, kad tąja kalba ma-
no tėvai meldžiasi ir kad ne-
turėčiau paniekinimo savo
kalbos, savo gimtosios ša-
lies ir tuo pat savęs."

Nuo Raštinės Stalo į Kunigų Seminariją

Mokyklą baigęs pradėjo
raštininkauti. Jis buvo do-
ras vaikas. Su broliu va-
žiuodamas į tarnybos vietą
šventas giesmes giedojo. O
čia atrado kitus raštininkus
palaido gyvenimo, kyšininkus
kurs, nes raštininko algos ne-
užtekėdavo pragyvenimui. Iš
tos sunkios padėties jį išve-
dė pažintis su žemaičių
poete Karolina Praniauskai-
te. Ji paskaičiusi jau tada
kuriamus Baranausko eilė-
raščius pradėjo jam rašyti
eiles, kuriose jį vadindama
broliu rodė kilnų poeto pa-
šaukimą, ragino jį poeziją
paskirti Dievo garbei, dva-
sia pakilti ir kitus kelti, kal-
bėjo apie kilnų kunigo pa-
šaukimą. Jis sueina į pa-
žintį su poetės broliu kuni-
gu Otonu Praniausku, kurs
padededa gabiam vaikiniui,
jaučiančiam pašaukimą į ku-
nigus, įstoti seminarijon. Už
paskolintus 10 rublių nusi-
pirkęs 4 klasių pažymėjimą,
Antanas įstojo į Varnių se-
minariją. Čia jis rado vys-
kupo Valančiaus išugdytą
lietuvišką nuotaiką, kuri ja-

me pažadino norą kurti lie-
tuviškai.

— Jeigu ne Varnių semi-
narija, — rašo J. Daubaras
apie vyskupą Baranauską,
prisiminęs ano laiko žmonių
sulenkėjimą, — tai kažin ar
mes būtume turėję "Anykš-
čių Silelį" ir kitas pilnas tė-
vynės meilės dainas."

Kaip Apsirado Didysis Baranausko Kūrinys

Kartą seminarijoje per iš-
kalbos pamoką profesorius
ėmė girti lenkų kalbą. Gir-
dį, lietuviškoji tetinkanti
tik bernam kalbėti. Lietu-
viškai gražesnio daikto,
kaip va kad lenkiškai Mie-
kevičius grybus aprašė, ne-
būtų galima parašyti. Bar-
anauską tas uždegė ir jisai
parvažiavęs atostogų 1858
m. parašė savo nuostabiai
puikų eiliuotą kurinį "Anyk-
ščių Silelis". Parašė tik pir-
mąją pusę, o sekančią vasa-
rą baigė. Čia Baranauskas
taip meistriskai pavaizduo-
ja miško gyvūnus, augme-
nis, visą Lietuvos miško
nuotaiką ir su tokia skam-
bia, vaizdinga poezija. Net
svetimų tautų mokslo vyrų
negalėjo atsigėrėti to kūri-
nio gražumu ir vokiečių
mokslininkai Geitleris ir Ve-
beris išleido jį užsieniuose
net du kartu. 1858 metai
Baranauskui buvo gausūs
kūryba — rudenį, bevažiuo-
damas į Peterburgą mokyti
ir bekeliuodamas arkliais
jisai savo įspūdius surašė
keturiolikoje dainų—"Kelio-
nė į Petrogradą". Čia spin-
dį tokia meilė Lietuvos ir
liūdesys dėl jos nelaimių:

Anei rašto, anei druko
mums turėt neduoda
Tegu, sako, bus Lietuva
ir tamsi ir juoda.

Leono XIII Pakeltas į Vyskupus

1862 metais įsventintas
kunigo Baranauskas, kaip
gabus vyras, buvo dvasinės
vyresnybės pasiūstas pagi-
linti mokslą į Vokietiją, Ita-
liją, Belgiją. Grįžęs liko
profesoriumi Kauno semina-
rijoje. Jis tiek domėjosi lie-
tuvių kalba ir buvo toks jos
žinovas, kad prie jo krei-
pėsi tais reikalais ir Pragos
universiteto prof. Geitleris,
ir Karaliaučiaus universite-
to prof. Kuršaitis, ir Kaza-

niaus univ. prof. Baudouin
de Courtenay. Jis pagelbė-
jo išvystyti savo talentus ir
mūsų garsiam kalbininkui
Jauniui. Gabus, darbštus,
maldingas kunigas-rašytojas
garsėjo visame krašte ir
1882 m. popiežius Leonas
XIII jį parinko žemaičių
diecezijos pavyskupiui, gi po
penkerių metų tas pats po-
piežius jį paskyrė Seinų vys-
kupu. Būdamas vyskupu pa-
rodė nepaprastą darbštumą:
vadovaudavo kunigų reko-
lekcijoms, uoliai lankydavo
parapijas, kur dažnai su-
teikdavo sutvirtinimo sakra-
mentą 7-8 tūkstančiams
žmonių (per visą savo vys-
kupavimą "padirmavojo" a-
pie 150,000 žmonių). Bar-
anauskas puikiai pažino tar-
mes ir parapijose sakyda-
mas pamokslus stengėsi kal-
bėti taip, kaip žmonės toj
apylinkėj kalba. Nors ir iš-
vargęs vakarais dažnai kur-
davo tikišines giesmes. Rū-
pindamasis žmonių švietimu
gimtoje kalboje vyskupas
Baranauskas išvertė į lietu-
vių kalbą katekizmą ir kiek-
vienas klebonas jį turėjo sau
persirašyti.

Dzūkų Prietelius ir Kovoto- jas su Rusintojais

Ypač Baranauskui patiko
dzūkų tarmė. Jisai net pla-
navo—kai spauda bus leis-
ta—pradėti spausdinti dzū-
kišką laikraštį, kad ta tar-
mė pasiliktų visų priimta.
Būdamas vyskupu jis' buvo
pamėgęs matematiką ir be-
skaičiuodamas praleisdavo
kartais keliolika valandų
per dieną. Baranauskas
griežtai kovojo su rusinimu.
Kai rusų vyresnybė norėjo
siųsti savo atstovus pakon-
trolluoti kaip klierikai semi-
narijoje mokosi rusų kalbos,
rusų istorijos, Baranauskas
jų neįsileido, sakydamas:
— Seminarija yra vaka-
rienė, kurioje Kristus moko
savo mokinius, o ten nega-
lėjo įeiti nei Pilotas, nei E-
rodas.

Lietuvos Vargų Poetas

Vyskupas Valančius, tas
didysis lietuvių liaudies
prietelius, rašė jaunam,
mokslus baigusiam Bar-
nauskui:

"Bijau, kad aukštais da-
lykais užimtas neužmirštu-
mė Lietuvos... Reikia, kad
savo rašymo darbą skirtu-
mė tiems iš kurių tarpo esi
kilęs."

To "muziko vyskupo" pa-
ragintas Baranauskas ir ra-
šė apie tėvynės vargus:

Netai, skamba akmenėliai
patkavom daužyti.
Kaip vaitoja mūsų broliai
šiuorin nuvaryti.
Netaip staigia platus pientas
gniaužtas dilionais,
Kaip vaitoja mūsų žemė
po svetimalis ponais:
Netaip puola drėgnas rūkas,
kai dienešė švinta,
Kaip gausingai mūsų brolių
asarėlis krinta.

Tasai baudžiauninkų ai-
nys Lietuvos nelaimė laiko
"ponus ir dvarus" ir ypač
pavergėjus rusus, apie ku-
rių turtus ir upę Nevą taip
dainavo:

Maž jai vandenio nepakaktų eraujo,
Be mūsų verlamu, prakaito ir kraujo,
Maž ir likai jų taip nešėsių,
Maž ir jų aukso taip nebligėsių,
Kad nebūt mūsų prakaitu išpaustas,
Mūsų ašaroms ir krauju užplautas.

VISIEMS MŪSŲ KOSTUMERIAMS, DRAUGAMS IR
PAŽIŠTAMIEMS LINKIME LINKSMŲ KALEDŲ
SVENCIŲ IR KUO LAIMINGIAUSIŲ
NAUJŲ METŲ!

JUOZAS NOREIKA,
Laidotuvių Direktorius

NOREIKŲ LAIDOJIMO ISTAIGA

REIKALUI ESANT, VISUOMET PASIRENĖ SUTEIKTI
NUOSIRDŲ IR MANDAGŲ PATARNAVIMĄ

Per ilgus metus mūsų laidojimo įstaiga savo patarnavimu igijo
didelį pasitikėjimą žmonėse. Mūsų troškimu yra ir
ateityje tokį pasitikėjimą palaikyti.

2428 N. MAIN AVE.

SCRANTON, PA.

Baranauskas rimavo jaut-
riai ir nuosirdžiai. Kartais
snuiku užrėždavo ir griež-
damas savo poeziją dainuo-
davo.

Dėl Mielosios Lietuvos...
Įtužęs ant Lietuvos skriaud-
dėjų rusų jisai rašo:

Kad tu, gude, nesulauktum,
nebus kaip tu nori.
Bus kaip Dievas duos,
ne tavo priesakai nedori!

Rusai ištrėmė jo daug pa-
žįstamų, nukentėjo net jo
broliai, bet Baranauską tas
dar labiau uždegė:

Neįveiksi, sūnau šiuorės,
mūsų širdys tvirtos,
Senai buvo išmėgintos,
senai keptos, virtos.

Tėvynė, jam kaip motina
ir savo "Pasikalbėjime gies-
mininko su Lietuva" rašo:

Ko taip gailiai verki,
Motinėle brangi?
Ko taip gausiai tau per veidą
asarėlis krinta?

Ir jisai surašė puikią
visų mylimą dainelę:
Giedu dainelę, savo giesmelę,
Apie rūpesčius vargelių...

Praėjo jau 85 metai, kaip
ji parašyta, o mes ją vis te-
bedainuojame. Mirė Bar-
anauskas, mirsime mes, o jo
ta dainelė skambės iš kartos
į kartą.

Giesmių Kūrėjas, Švento Rašto Vertėjas

Daug kas giedame, o ar
visi žinome, kad Baranaus-
kas parašė tas puikias gies-
mes:

— Vargvinkit rasą dangūs iš
aukštybės...
— Skaisčiausioji, gražiausioji
dangaus lelija
— Sveika Marija, Dangaus lelija,
— Linkama diona mums prašyto...
— Piemenėllams vargdienėllams...

Baranauskas ryžosi išvers-
ti į lietuvių kalbą šventąjį
Raštą. Prie šio darbo jisai
išsėdėdavo kai kada po 12
valandų per dieną, keldavo
si jis 5 val. ryto, o jo jėgos
silpnėjo. Vienamė laiškė jis
rašė broliui:

— Nuolatinis sėdėjimas
surengė man atakas į galvą
ir į krūtinę, o du kartu į
akis. Jėgos mažta, senatvė.
Visų krūminių dantų nete-
kau. Vienu dantimi trupią
mėsą dar suvalgau, bet jau
sukramtyti negaliu. Nepoi-
go košele ir krioputėmis
teks pasitenkinti...

Mirtis

Kas rytą Baranauskas vyk-
davo į bažnyčią porai va-
landų pasimelsti. Kartą atė-
jęs zakristijonas pranešė,
kad baisiai slidu, bet vysku-
pas nepaisė jo noro sulai-
kyti nuo bažnyčios, tik pra-
tarė:

"Kaip tu galėjai ateiti, tai
aš galiu nueiti."

Baranauskas vedė pilną
išsižadėjimo gyvenimą: visą
gavėnią pasninkaudavo be
pieno, penktadieniais, me-
tų ketvirčiais, vigilijomis ir-
gi valgydavo sausai. Ge-
riems dalykams jis n-sigai-
lėdavo lėšų. Išspausdinęs
knygų jis paprastai nepar-
davinėdavo, o taip išdalin-
davo. Pažymėtina, kad jis
nesidrovėdavo savo kaimie-
čių giminių ir atvykusius su-
kailiniais už vyskupiško sto-
lo pasisodindavo. Jis nepyk-

davo, kad tie savo įpra-
mu bevalgydami kaulus po
stalu mesdavo... Nesidrovė-
davo tuos anykštėnus kaimie-
čius pavėžinti savo vys-
kupiškąjį karietoj.

Nežiūrint nusimariniui ir
didelio darbštumo, vyskupas
Baranauskas išgyveno 67
metus. 1902 metų lapkričio
24-26 dieną dar atliko reko-
lekcijas, nors jautėsi silp-
nas. Dar lapkričio 26 d. iš-
vertė 3 skyrius Sv. Rašto,
bet berašydamas žodžius:
"Padarė, jog man niekas ne-
besiseka", patyrė paskutinį
priepuolį ir vakare mirė.
Tas buvo lygiai prieš 40 me-
tų: 1902 m. lapkričio 26 d.

Kaip gi daugelis tremti-
nių ašarodami giedame Bar-
anausko gražią-liūdą gies-
melę:

Sudiev, Lietuva! man linksma buvo
Savo gyvent šalelėj,
Širdj man skaudžią, skaudžią
ir graudžią
Svetimojon vačiuojant.

Ir mes drauge su juo klaui-
siame — "kažin ar grįšim,
gal kitur supūsim", "o ir su-
grįžė savon šalelėn gal aša-
rėlėm paplūsim", nes:

Maž rasiu vargus, nelaimės, bėdas,
Maž nerasiu tėvelių;
Maž visa mano širdies patieka
Bus ant šaltų kapelių...

K. J. Prunskis

Nuosirdžiai Dėkojame!

Visiems profesionalams, biznieriams ir rėmėjams,
davusiems kalėdiniam "Garso" numeriui savo skelbi-
mus, nuosirdžiai dėkojame. Iš savo pusės raginame
mūsų tautiečius remti tuos profesionalus ir biznie-
rius, kurie remia mūsų spaudą, tautinę ir kultūrinę
veiklą.

Visiems rėmėjams linkime linksmy, malonių Ka-
lėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų!

"GARSO" ADMINISTRACIJA

LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ VARGAI PIETŲ AMERIKOJE

Brazilijoje, Sao Paulo
mieste yra Užsienio Lietu-
viams Remti draugijos pini-
gais pastatyti mokyklos rū-
mai. Kaip mūsų bendradar-
bis iš Brazilijos praneša, tie
pastatai palengvėle pereina
svetimiems. Kaip žinome, ta-
me mieste yra parapijos iš-
laikoma lietuviškoji mokyk-

la su 500 vaikų, bet dėl nesu-
prantamų priežasčių, savieji
neturi galimybės anais pa-
statais naudotis. Asmenys,
nuo kurių tas pareina turėtų
atkreipti dėmesį ir atminti,
kad kada nors gali tauta pa-
reikalauti atskaitomybės, ko-
dėl lietuviams vaikams buvo
uždarytos durys lietuvių sta-
tytų rūmų (LKFSB).